

Univerzitet u Beogradu
Saobraćajni fakultet

Publikovani naslovi tokom 2017. godine

Dekan: **prof. dr Nebojša Bojović**

Glavni i odgovorni urednik: **prof. dr Marijana Petrović**

e-mail: **izdavacka_delatnost@sf.bg.ac.rs; idsf@sf.bg.ac.rs**

Tehnički urednik: **Gordana Marjanović, 3091–344**
Skriptarnica: **Zoran Išić, 3091–347**

*Izdanja Saobraćajnog fakulteta mogu se nabaviti u
fakultetskoj prodavnici knjiga i putem kataloške prodaje.*

Više o Fakultetu i izdanjima koja se nalaze u prodaji možete saznati ako posetite naš sajt
<http://www.sf.bg.ac.rs>, deo: Izdavačka delatnost

Izdavačka delatnost Saobraćajnog fakulteta publikuje udžbeničku literaturu, monografije, časopise, zbornike radova sa simpozijuma i stručnih skupova iz oblasti saobraćaja, transporta i komunikacija. Oformljena skoro kad i Saobraćajni fakultet, tokom proteklih godina publikovala je 915 naslova.

Tokom 2017. godine publikovano je 25 naslova:

- 4 osnovna udžbenika;
- 2 monografije;
- 2 zbornika radova;
- 9 pomoćnih udžbenika;
- 2 autorizovane skripte;
- 6 publikacija.

Osnovni udžbenici:

Čokorilo Olja

BEZBEDNOST VAZDUHOPLOVA

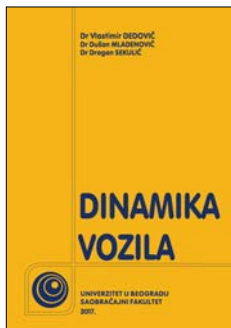
osnovni udžbenik, I izdanje, 158 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-366-3

Iz predgovora: „Bezbednost vazduhoplova“ predstavlja prvo izdanje udžbenika namenjenog prevashodno studentima osnovnih i master akademskih studija u okviru predmeta na modulu za vazdušni saobraćaj i transport, Saobraćajnog fakulteta, Univerziteta u Beogradu.

„Bezbednost vazduhoplova“ je prvi udžbenik publikovan na studijskom modulu za vazdušni saobraćaj i transport koji se bavi problematikom bezbednosti u vazдушnom saobraćaju kroz razmatranje svih elemenata za bezbedno izvršenje operacija vazduhoplova. Razumevanje koncepta sistema upravljanja bezbednošću, sa vazduhoplovom kao centralnim elementom sistema, prikazano je kroz teorijsku analizu hazarda, rizika, upravljanja rizikom, ali i nizom modela za razumevanje uticaja ljudskog faktora u izvršenju operacija vazduhoplova. Značaj savremenih principa u obezbeđivanju vazduhoplova, koji imaju uticaja na bezbednost, takođe su opisani kao odgovori na pretnje današnjice.

Sadržaj udžbenika usklađen je sa važećom regulativom u ovoj oblasti i zasnovan je na ICAO standardima i preporučenoj praksi (SARPs), EASA legislativi i dugoročnim planovima, kao i sa nacionalnim propisima donetim od strane nadležnih civilnih vazduhoplovnih vlasti – Direktorata civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije. Predviđeno je da udžbenik nađe svoju širu primenu i kod stručne javnosti koja se bavi pitanjima bezbednosti vazdušnog saobraćaja.

**Dedović Vlastimir,
Mladenović Dušan,
Sekulić Dragan**

DINAMIKA VOZILA

osnovni udžbenik, I izdanje, 270 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-370-0

Iz predgovora: Saobraćajni fakultet Univerziteta u Beogradu u različitim formama već decenijama neguje nastavu iz naučne oblasti Dinamika vozila.

Potreba za jednim modernim osnovnim udžbenikom za ovaj predmet postojala je duže vreme, budući da su prethodne knjige iz Dinamike vozila na našem jeziku, korišćene u nastavnom procesu i posvećene ovoj naučnoj oblasti, objavljene u periodu 1973.–1975. Prvo izdanje udžbenika Dinamika vozila, autora prof. dr Vlastimira Dedovića, na Saobraćajnom fakultetu objavljeno je 2004. godine i nedavno je iscrpljeno.

Izмене концепта nastave u skladu sa Bolonjskom deklaracijom, promene studijskih programa, kao i drugačiji redosled slušanja povezanih predmeta na različitim modulima, uslovili su da je sadržaj udžbenika morao da u neophodnoj meri bude prilagođen, izmenjen, dopunjen i aktuelizovan. Redosled izlaganja materije prilagođen je praksi nastave, neki delovi udžbenika su skraćeni, dok su neki prošireni. Propraćene su aktuelne promene u oblasti vozila i saobraćaja i načinjen uvod za neke nove nastavne predmete. Značajan deo posla na izmenama i dopunama materije obavili su mlađe kolege Dušan Mladenović i Dragan Sekulić, čime su zaslužili da budu koautori ovog udžbenika.

Studentima Saobraćajnog i drugih srodnih fakulteta potrebno je poznavanje osnova podužne, bočne i vertikalne dinamike vozila da bi pomoću metoda i znanja iz ove oblasti mogli da odrede parametre projektne i upotrebne vrednosti vozila, imajući u vidu:

- ◇ aktivnu bezbednost – ponašanje vozila pri kretanju pod dejstvom poremećaja i određivanje graničnih parametara pri kojima vozilo gubi kontakt sa podlogom, a vozač kontrolu nad vozilom;
- ◇ pasivnu bezbednost – definisanje parametara pri sudaru vozila;
- ◇ uticaj vozila na put – definisanje parametara koji određuju interakciju vozila i puta;
- ◇ udobnost i sigurnost putnika i tereta,
- ◇ automatizaciju sistema za poboljšanje dinamičkih svojstava vozila i pojavu autonomnih vozila i
- ◇ uticaj vozila na okolinu.

Sadržaj udžbenika odgovara nastavnom planu i programu predmeta Vozna dinamika (na osnovnim studijama) i Dinamika vozila – posebna poglavlja (na master studijama) na Saobraćajnom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Dimitrijević Branka
VIŠEATRIBUTIVNO ODLUČIVANJE
– primene u saobraćaju i transportu

osnovni udžbenik, I izdanje, format CD, 236 str., latinica, ISBN 978-86-7395-375-5

Iz predgovora: Višeatributivno odlučivanje se, kao deo relativno nove naučne discipline Višekriterijumsko odlučivanje, bavi diskretnim problemima odlučivanja gde se rešenje bira iz konačnog, unapred definisanog, skupa potencijalnih rešenja, na osnovu većeg broja raznorodnih i često konfliktnih kriterijuma.

Brojne su oblasti ljudskog delovanja u kojima ova naučna disciplina nalazi primenu, a jedna od značajnijih je i oblast Saobraćaja, transporta, logistike i komunikacija, pre svega zbog svoje multidisciplinarnosti, ali i zbog postojanja više zainteresovanih strana u većini problema iz ovog domena.

Ova knjiga je namenjena teoretičarima i praktičarima, studentima i donosiocima odluka, odnosno svima onima koji su zainteresovani za oblast Višeatributivnog odlučivanja i koji imaju odgovarajuća predznanja za njeno razumevanje. Kako je pisana kao udžbenik za inženjere saobraćaja, težnja je bila da se, pre svih, uvažava njihova predznanja i potrebe za novim znanjima, traženjem prave mere u predstavljanju filozofske i matematičke pozadine ove naučne discipline sa jedne strane i praktičnih primera njene primene, sa druge.

Osnovni je udžbenik za predmet Višekriterijumsko odlučivanje na master akademskim studijama, čiji sadržaj u potpunosti pokriva, kao i za predmete Uvod u teoriju odlučivanja i Odabrana poglavlja operacionih istraživanja, na osnovnim akademskim studijama, odnosno Sistemi za podršku odlučivanju u saobraćaju i transportu, na doktorskim akademskim studijama, čije sadržaje delimično pokriva.

Iako u domaćoj literaturi ovo nije prva knjiga u oblasti Višekriterijumskog odlučivanja, ona je jedinstvena po sadržaju i načinu na koji je sistematizovana materija u oblasti koju pokriva, kao i po brojnim ilustrativnim i praktičnim primerima primene u domenu saobraćaja, transporta, logistike i komunikacija, iz referentne literature.

...

Šašić Olivera
PREDAVANJA IZ FIZIKE
za studente Saobraćajnog fakulteta

osnovni udžbenik, I izdanje, 241 str., latinica, ISBN 978-86-7395-383-0

Iz predgovora: Udžbenik *Predavanja iz fizike za studente Saobraćajnog fakulteta* nastao je kao rezultat mog višegodišnjeg angažovanja u nastavi na ovom fakultetu i napisan je u skladu sa akreditovanim nastavim planom i programom. Studenti Saobraćajnog fakulteta predmet Fizi-

ka pohađaju u prvom semestru studija tokom petnaest radnih nedelja, od kojih su dve nedelje predviđena za proveru znanja putem kolokvijuma. Zbog toga ovaj udžbenik nije podeljen na tematska poglavlja, kako je uobičajeno, već na trinaest predavanja. Ovo bi studentima trebalo da olakša praćenje nastave i pripremanje za časove predavanja i vežbi, na kojima se praktično primenjuje stečeno teorijsko znanje kroz izradu zadataka. Zbirka zadataka je u pripremi i uskoro će na taj način, zajedno sa ovim udžbenikom, biti, po prvi put, kompletirana neophodna literatura za praćenje kursa fizike na Saobraćajnom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Kako će se čitalac uveriti, sva predavanja nisu jednaka po obimu, niti po težini izložene materije. To je posledica iskustva rada sa studentima i sagledavanja potrebe da pojedine teme budu detaljnije i strpljivije obrađene, pomoću većeg broja primera i kroz izradu većeg broja zadataka.

...

Monografije:

**Andrejić Milan,
Kilibarda Milorad**
EFIKASNOST LOGISTIČKIH PROCESA

monografija, I izdanje, 244 str., latinica
ISBN 978-86-7395-372-4

Iz predgovora: Bez obzira na to da li se radi o proizvodnji ili pružanju usluga u bilo kojoj grani industrije, savremeno tržište zahteva od kompanija konstantno praćenje i kvantifikovanje efekata poslovanja. Jedan od osnovnih pokazatelja je definisanje odnosa uloženi resursa i ostvarenih rezultata. Ovaj odnos je u literaturi poznatiji pod pojmom efikasnost. Efikasnost je preduslov uspešnog poslovanja svake kompanije. Iz tih razloga, merenje i unapređenje efikasnosti poslednjih godina dobija na značaju, kako u literaturi, tako i u praksi.

Logistički procesi od presudnog su značaja za funkcionisanje kompanija u različitim privrednim i društvenim delatnostima. Od efikasnosti logističkih procesa direktno zavisi uspešnost realizacije osnovne delatnosti, zadovoljstvo korisnika, sigurni prihodi i opstanak na tržištu. Zajedničko za većinu pristupa u literaturi je činjenica da se pojam efikasnost vezuje za što bolju iskorišćenost resursa uz istovremeno pružanje što većeg obima usluga.

Motivi istraživanja i nastanka monografije rezultat su višegodišnjeg iskustva autora u naučno-istraživačkom radu iz oblasti logističkih sistema, procesa i usluga. Uprkos sve većem značaju i aktuelnosti pomenute problematike, u literaturi i praksi je prisutna potreba za modelima merenja i unapređenja logističkih procesa koji su primenljivi u realnim sistemima. Postupak merenja i unapređenja efikasnosti logističkih procesa predstavlja kompleksan pristup koji zahteva sagledavanje svih podsistema, procesa i aktivnosti, kao i uticaja različitih finansijskih, operativnih, ekoloških, kvalitativnih i drugih faktora na različitim nivoima posmatranja.

Monografija sadrži osam poglavlja. U prvom poglavlju detaljnije je istražena efikasnost u logistici. Nakon definisanja opštih pojmova detaljnije su istraženi nivoi efikasnosti u logistici. U drugom poglavlju objašnjeni su osnovni zahtevi, potrebe, pretpostavke i problemi merenja efikasnosti, predloženi su osnovni koraci u postupku merenja sa posebnim akcentom na izboru indikatora i procesu mapiranja logističkih procesa. Takođe je dat i detaljan prikaz najčešće korišćenih pristupa za merenje efikasnosti. U trećem i četvrtom poglavlju detaljno su predstavljeni modeli razvijeni u doktorskoj disertaciji pod nazivom *Modeli merenja i unapređenja efikasnosti logističkih procesa distribucije proizvoda*, autora Milana Andrejića. Osnovni problemi, pristupi i primeri merenja efikasnosti u lancima snabdevanja opisani su u petom poglavlju. U šestom poglavlju razvijeni pristupi testirani su na realnim primerima iz prakse. Predmet istraživanja u ovom poglavlju jeste i testiranje postavljenih hipoteza. Suština merenja efikasnosti u logistici jeste unapređenje efikasnosti. Iz tog razloga u sedmom poglavlju istražene su mogućnosti unapređenja efikasnosti logističkih procesa. U vezi sa prethodnim, u osmom poglavlju analizirani su trendovi i promene koji će u budućnosti uticati na unapređenje efikasnosti logističkih procesa.

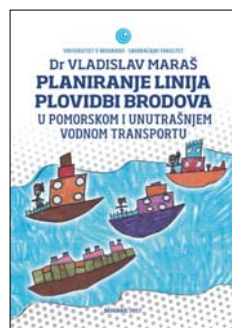
Osnovna ideja nastanka ove monografije jeste rešavanje glavnih problema i popunjavanje nedostataka prisutnih u literaturi, kao i postavljanje osnove za buduća teorijska i praktična istraživanja, koja se odnose na merenje i unapređenje efikasnosti u logistici. Monografija predstavlja višenamensko delo. Prvenstveno je namenjena studentima osnovnih, master i doktorskih studija, ali i inženjerima, menadžerima i stručnjacima koji se u svakodnevnom poslovanju sreću sa neefikasnim logističkim sistemima i procesima. Ideje za postavljanje i rešavanje pomenutih problema dolazile su prvenstveno iz realnih logističkih problema, referentne literature, ali i rada sa studentima.

...

Maraš Vladislav **PLANIRANJE LINIJA PLOVIDBI BRODOVA** **U POMORSKOM I UNUTRAŠNJEM** **VODNOM TRANSPORTU**

monografija, I izdanje, 244 str., latinica
ISBN 978-86-7395-374-8

Iz predgovora: Naučna monografija *PLANIRANJE LINIJA PLOVIDBI BRODOVA U POMORSKOM I UNUTRAŠNJEM VODNOM TRANSPORTU* razmatra problematiku prevoza kontejnera na pomorskim i unutrašnjim plovim putevima. Može se reći da je monografija podeljena u četiri dela. U prvom delu se opisuju različite vrste kontejnera koje se najčešće koriste u vodnom saobraćaju, detaljno se analizira uloga i značaj svih učesnika u procesima izgradnje, organizovanja i izvršavanja transporta kontejnera u vodnom saobraćaju i razmatraju se vrste, odnosno nivoi planiranja i odlučivanja u poslovanju linijskih brodarstava. Drugi deo mono-

grafije se bavi planiranjem linija plovidbi u pomorskom transportu. U ovom delu se analizira razvoj pomorskih kontejnerskih brodova, opisuju se različite vrste kontejnerskih linija i predlaže se matematički model celobrojnog linearnog programiranja za određivanje optimalnih linija plovidbi fider kontejnerskih brodova. Problematika vezana za prevoz kontejnera na unutrašnjim plovnim putevima razmatrana je u trećem delu monografije. U ovom delu se analizira evolucija kontejnerske flote na unutrašnjim plovnim putevima, sagledavaju se mogućnosti razvoja ovog vida transporta na unutrašnjim plovnim putevima malih dimenzija, postavlja se okvir za izgradnju mreže linija prevoza kontejnerskih brodova unutrašnje plovidbe i predlažu se dva nova matematička modela u formi celobrojnog linearnog programiranja, u kojima se zadatak određivanja linija plovidbi posmatra sa dva stanovišta. Kao prvo, navedeni problem analizira se kao zadatak određivanja linija plovidbi kontejnerskih brodova, na nekom unutrašnjem plovnom putu, pri čemu su dve krajnje luke na liniji plovidbe poznate ili zadate unapred. U drugom slučaju, pretpostavke vezane za poznate početne i krajnje luke uplovljenja na liniji se izbacuju. Četvrti deo monografije opisuje procese upravljanja tokovima praznih kontejnera u vodnom transportu.

Ova naučna monografija predstavlja nastavak istraživanja vezanih za planiranje linija plovidbi kontejnerskih brodova u pomorskom i unutrašnjem vodnom transportu, koja su obrađivana u magistarskoj tezi „*Određivanje najpovoljnijih pomorskih rečnih transportnih linija plovidbe kontejnerskih brodova*“ (odbranjenoj 02.04.2007. godine na Univerzitetu u Beogradu – Saobraćajnom fakultetu; Maraš, 2007), kao i doktorskoj disertaciji „*Prilog određivanju transportnih linija plovidbi kontejnerskih brodova na unutrašnjim plovnim putevima*“ (odbranjenoj 07.02.2012. godine na Univerzitetu u Beogradu – Saobraćajnom fakultetu; Maraš, 2012a). Delovi istraživanja su objavljeni u međunarodnim naučnim časopisima *Transportation Research Record: Journal of the Transportation Research Board* (Maraš, 2008), *Journal of Maritime Research* (Maraš, i dr., 2012c) i *Applied Soft Computing* (Maraš, i dr., 2013). Pojedini segmenti ovde iznetog materijala su, takođe, u obliku radova saopšteni na različitim naučnim skupovima ili se nalaze u fazi pripreme za objavljivanje u naučnim časopisima.

Sadržaj monografije je prilagođen nastavnim planovima i programima više predmeta na osnovnim, master i doktorskim studijama na Studijskom modulu za vodni saobraćaj i transport Univerziteta u Beogradu – Saobraćajnom fakultetu. Zahvaljujući tome, monografija može biti korisna kao literatura za sledeće predmete na osnovnim studijama *Upravljanje linijskim brodarstvom* (VI semestar) i *Pomorski transport* (V semestar). Pored toga, oblasti koje su obrađene u monografiji mogu poslužiti i za savladavanje gradiva iz predmeta *Tehnologija vodnog saobraćaja i transport 1* (VII semestar) i *Tehnologija vodnog saobraćaja i transporta 2* (VIII semestar). S obzirom na primenjene teorijske i metodološke postupke, monografija može biti naročito značajna za studente master i doktorskih studija. Monografiju mogu koristiti studenti svih studijskih modula na Univerzitetu u Beogradu – Saobraćajnom fakultetu, ali i stručnjaci iz različitih oblasti, poput saobraćajnog planiranja, agencijskog i komercijalnog poslovanja, lučkog upravljanja, transportne ekonomike i politike, i sl.

...

Department of Logistics
Editori: Vidović Milorad, Kilibarda Milorad,
Zečević Slobodan, Miljuš Momčilo,
Radivojević Gordana
3rd LOGISTICS
INTERNATIONAL CONFERENCE

zbornik radova, 282 str., latinica
ISBN 978-86-7395-373-1

Preface to the 3rd LOGIC proceedings: With this 3rd meeting LOGIC slowly becomes tradition. Short, but still tradition. This year during the conference were presented 46 papers from 155 authors, while workshops "Innovations in logistics and supply chains" included 18 presentations. About 200 speakers and discussants from 11 countries, mostly from the region, were given to the conference strong regional profile, making the conference a real meeting place and forum for exchanging ideas, in this way following and validating LOGIC's objectives.

The third conference proceedings book is here, giving the opportunity to wider professional and academic community to have insight into the participants ideas and thoughts on logistics. This volume brings together research papers presented at the conference. Topics covered range from the modeling and planning of processes, to innovative methods and the latest technologies describing new logistic challenges and practical experience able to adapt to constantly changing environment. Although the book primarily addresses the needs of researchers and practitioners from the field of logistics, we hope that will also be beneficial for students and professionals interested in logistics.

...

Odsek za poštanski i
telekomunikacioni saobraćaj
Editori: Radojičić Valentina, Bojović Nebojša,
Marković Dejan, Marković Goran
ZBORNİK RADOVA ZA XXXV SIMPOZIJUM
O NOVIM TEHNOLOGIJAMA U POŠTANSKOM I
TELEKOMUNIKACIONOM SAOBRAĆAJU

zbornik radova, 273 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-384-7

Iz predgovora: Zbornik radova XXXV Simpozijuma o novim tehnologijama u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju - PosTel

2017, sadrži rezultate istraživanja iz oblasti poštanskog i telekomunikacionog saobraćaja u proteklom jednogodišnjem periodu.

Organizator Simpozijuma je Odsek za poštanski i telekomunikacioni saobraćaj Saobraćajnog fakulteta u Beogradu. Suorganizatori su: JP "Pošta Srbije", "Telekom Srbija" a.d., Regulatorna agencija za elektronske komunikacije i poštanske usluge - RATEL, Inženjerska komora Srbije i Društvo za telekomunikacije. Pokrovitelji su: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije i Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija Republike Srbije.

Tematika Simpozijuma vezana je za aktuelna istraživanja u oblastima od posebnog značaja za poštanski i telekomunikacioni saobraćaj, kod nas i u okruženju. Radovi su po pozivu i svrstani su u tri sekcije:

- Menadžment procesa u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju,
- Poštanski saobraćaj, mreže i servisi,
- Telekomunikacioni saobraćaj, mreže i servisi.

Autori sekcije **Menadžment procesa u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju** istraživali su aktuelne teme poštanskog i telekomunikacionog sektora, i mogućnosti primene savremenih menadžerskih alata za rešavanje definisanih problema. Fokus autora bio je na analizi poštanskog i telekomunikacionog tržišta, odnosno trendova koji karakterišu ova tržišta; ali i na njihovim glavnim akterima: kompanijama, kao ponuđačima usluga, i njihovim klijentima, odnosno korisnicima poštanskih i telekomunikacionih usluga.

Sekcija **Poštanski saobraćaj, mreže i servisi** sadrži radove koji daju stručni i naučni doprinos poštanskom sektoru sa različitih aspekata. Raznolikost tema obuhvata globalna pitanja, kao što su: tržište poštanskih usluga, međunarodna kooperacija u poštanskom sektoru, razvoj modela pristupa poštanskoj mreži, kao i analizu poslovanja poštanskih preduzeća, gde se nameću pitanja koja se odnose na inovacije u oblasti tehnologije rada i usluga koje pružaju poštanski operatori.

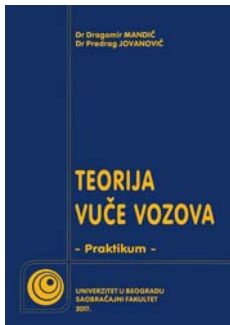
Sekcija **Telekomunikacioni saobraćaj, mreže i servisi** posvećena je aktuelnim istraživačkim problemima i naučnim dostignućima iz oblasti savremenih info-komunikacionih tehnologija i mogućnostima njihove primene u saobraćajno-transportnim sistemima. Poseban akcenat stavljen je na razvoj budućeg koncepta pametnih gradova, kao i pratećih komunikacionih tehnologija i aplikacija za podršku inteligentnih transportnih sistema. Deo radova posvećen je problemima vezanim za prikupljanje i upravljanje podacima u cloud okruženju, razvoju modela deljenja podataka u javnom sektoru, razvoju metodologije merenja saobraćaja podataka generisanog od strane mobilnih smart uređaja, kao i razvoju aplikacija za lokacijske servise. Osim toga, razmatrani su i aktuelni problemi vezani za obradu signala slike, analizu performansi bežičnih tehnologija, kao i problemi rutiranja saobraćaja u bežičnim i optičkim mrežama.

Pomoćni udžbenici:

Živanović Milina

INŽENJERSKO CRTANJE PRIMENOM RAČUNARA - PRAKTIKUM ZA VEŽBE

pomoćni udžbenik, VII izdanje, 154 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-334-2

**Mandić Dragomir,
Jovanović Predrag**

TEORIJA VUČE VOZOVA – praktikum

pomoćni udžbenik, I izdanje, 118 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-365-6

Iz predgovora: Oblast vuče vozova se na Saobraćajnom fakultetu Univerziteta u Beogradu izučava od njegovog osnivanja. Do danas je iz ove oblasti, publikovano dosta knjiga i radova, kako od autora sa Saobraćajnog fakulteta, tako i od autora sa železnice i iz drugih institucija.

Ovaj praktikum je nastao kako bi studenti Saobraćajnog fakulteta, Odseka za železnički saobraćaj i transport, bili u mogućnosti da lakše pripremaju ispite i kolokvijume iz predmeta „Teorija vuče vozova“.

Materija u praktikumu je sistematizovana prema programu predmeta „Teorija vuče vozova“ koji se izučava na Saobraćajnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, ali će biti korisna i studentima drugih visokoobrazovnih institucija, gde se oblast vuče vozova izučava u istom ili sličnom obimu.

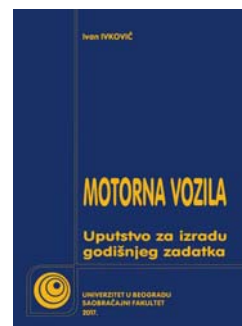
...

Ivković Ivan

MOTORNA VOZILA - uputstvo za izradu godišnjeg zadatka

pomoćni udžbenik, I izdanje, 147 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-367-0

Iz predgovora: Uputstvo za izradu godišnjeg zadatka iz predmeta “Motorna vozila”, namenjeno je studentima druge godine Odseka za drumski i gradski saobraćaj i transport. Nastalo je kao potreba da se poboljša efikasnost časova vežbi i pomogne studentima u izvršenju njihovih obaveza na predmetu “Motorna vozila”.

Korišćenjem uputstva pri izradi godišnjeg zadatka od studenata se očekuje da ovladaju problematikom izbora vozila za izvršenje određenih transportnih zadataka. Date su smernice u postupku određivanja osnovnih dimenzija vozila, gabaritnih dimenzija tovarnog odnosno putničkog prostora, vodeći računa o važećim zakonskim ograničenjima i važećim standardima u oblasti motornih vozila. Prikazan je postupak određivanja ukupne težine vozila, raspodele opterećenja po osovinama, određivanja broja točkova po osovinama. Dato je neophodno gradivo na osnovu kojeg studenti mogu u zavisnosti od transportnog zadatka da izvrše izbor pojavnog oblika tereta i njegov racionalan smeštaj u cilju optimalnog iskorišćenja tovarnog prostora, odnosno izvrše organizaciju i smeštaj putnika u putničkom prostoru autobusa. Pri rešavanju ovih zadataka studenti koriste i znanja koja stižu kroz druge predmete u toku studija na Saobraćajnom fakultetu. Takođe jedan od ciljeva izrade godišnjeg zadatka jeste da studenti kroz izradu vučnog proračuna za izabrano vozilo ovladaju nastavnim materijom i time se pripreme za polaganje pismenog dela ispita.

U ovoj knjizi su dati i primeri dva rešena godišnja zadatka koji se odnose na dvoosovinska vozila (teretna vozila i autobuse). Zadaci su prezentirani u obliku u kome su predati. Nisu vršene nikakve dodatne korekcije osim što je u toku izrade kontrolisano da li su korektno usvojene polazne veličine i da li je tačno izvršen proračun. Tehnička obrada je na nivou koji se inače zahteva.

**Malnar Marija,
Marković Goran**

PRAKTIKUM IZ OSNOVA RADIO KOMUNIKACIJA

pomoćni udžbenik, I izdanje, 128 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-376-2

Iz predgovora: Radio veze imaju niz komparativnih prednosti u odnosu na ostale sisteme veza, kao što su relativno niska cena, mogućnost instalacije bilo gde, bez obzira na teren i posebnu mogućnost uspostavljanja veze između mobilnih objekata. Zbog toga one čine veliki deo kako javnih tako i funkcionalnih sistema veza. Iz tog razloga, kurs predmeta "Eksploatacija radio saobraćaja" uveden je još pri osnivanju Odseka za PTT saobraćaj na Saobraćajnom fakultetu u Beogradu. Kroz izmene statuta na Saobraćajnom fakultetu, program predmeta "Eksploatacija radio saobraćaja" prilagođen je novim nastavnim planovima, u okviru kojih obuhvata predmete "Osnovi radio komunikacija" i "Bežični komunikacioni sistemi" u okviru modula Telekomunikacioni saobraćaj i mreže. Ovi predmeti su već od početka bili tako koncipirani da osposobe buduće inženjere saobraćaja za samostalno planiranje, projektovanje, organizaciju i održavanje različitih službi po radio vezama. Ovakav pristup programu predmeta zadržan je do danas uz stalnu dopunu i usaglašavanje sa aktuelnim ITU-R (*International Telecommunication Union – Radiocommunication*) pravilnicima, rezolucijama, preporukama i izveštajima.

Priručnik predstavlja izmenjeno i dopunjeno izdanje Priručnika za vežbe i izradu projektnih zadataka iz predmeta "Eksploatacije radio saobraćaja", izdatog poslednji put 1995. godine. Autor prvog i drugog izdanja Priručnika bila je počivša prof. dr Vladanka Aćimović-Raspopović, redovni profesor Saobraćajnog fakulteta, predsednik stručnog saveta Republičke Agencije za elektronske komunikacije – RATEL i član mnogih međunarodnih komisija za radio komunikacije, predsednica WIE (*Women in Engineering*) Affilitty grupe IEEE sekcije Srbije i Crne Gore. Bez njenog velikog truda i rada na materijalu koji se nalazi u Priručniku, njega sada ne bi ni bilo.

U ovom Priručniku dat je niz dijagrama, nomograma i tabela različitih parametara radio veze. On omogućava lakše praćenje nastave i računskih vežbi iz predmeta "Osnovi radio saobraćaja", kao i srodnih predmeta koji se slušaju na Saobraćajnom fakultetu i drugim fakultetima. Korišćenje ovog priručnika podrazumeva poznavanje materije iz navedenih predmeta i korišćenje literature date u prilogu.

Malnar Marija,
Marković Goran
OSNOVI RADIO KOMUNIKACIJA
- zbirka zadataka

pomoćni udžbenik, I izdanje, format CD, 126 str.,
latinica, ISBN 978-86-7395-377-9

Iz predgovora: Ova zbirka zadataka nastala je kao rezultat višegodišnjih predavanja i vežbi za predmet Osnovi radio komunikacija na osnovnim akademskim studijama na Saobraćajnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na modulu za telekomunikacioni saobraćaj i mreže. Zbirka zadataka osmišljena je da kroz teorijski uvod i niz primera prati materiju koja se izučava na predavanjima. Zbirka zadataka i *Praktikum iz Osnova radio komunikacija* međusobno su povezani u cilju lakšeg izvođenja i praćenja računskih vežbi. U zadacima i primerima iz zbirke koriste se tabele i grafikoni iz praktikuma. Sadržaj zbirke usaglašen je sa nastavnim planom i programom predmeta i omogućava čitaocu da se upozna sa osnovama označavanja emisije, ispitivanjem tolerancije frekvencija, osnovnim pojmovima vezanim za antene, kao i različitim načinima propagacije radio talasa: površinskim, jonosferskim i prostornim.

Materija izložena u zbirci podeljena je u pet poglavlja. U prvom poglavlju date su teorijske osnove i niz praktičnih primera i zadataka vezanih za označavanje radio emisija i određivanje tolerancije frekvencija, kao i ispitivanje da li određena radio stanica radi u skladu sa Međunarodnim pravilnikom o radio saobraćaju. Drugo poglavlje sadrži osnovne pojmove vezane za antene i primere za određivanje parametara i karakteristika antena. U trećem poglavlju opisani su mehanizmi prostiranja površinskih radio talasa i niz zadataka koji pomažu prilikom određivanja nivoa polja na mestu prijema i slabljenja signala. U četvrtom poglavlju opisani su mehanizmi jonosferskog prostiranja, kao i niz primera koji prate teorijsku osnovu. Peto poglavlje sadrži primere i teorijski osvrt iz propagacije prostornim radio talasima i analizira efekte koji se prilikom ovog načina propagacije javljaju.

...

Dinić Tanja, Polovina Nina

OSNOVNI SAOBRAČAJNI VIŠEJEZIČNI REČNIK - termini iz oblasti saobraćaja, transporta, logistike, komunikacije i tehničkih nauka

pomoćni udžbenik, I izdanje, latinica,

Iz reči autorki: Ova publikacija je namenjena prvenstveno studentima osnovnih akademskih studija na Saobraćajnom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Sadrži ukupno oko 10.000 odrednica, po 2.500 za svaki od četiri jezika, raspoređenih u zasebne tomove. Naime, radi lakše upotrebe svaki deo počinje različitim jezikom kao uvodnim, a reči su svuda poređane abecedno. S obzirom na multidisciplinarnost studijskog programa saobraćaja, nastojale smo da uvrstimo osnovne pojmove iz oblasti koje se izučavaju na početnim nivoima prvog stepena obrazovanja na našem fakultetu. Takođe, imajući u vidu profesionalnu, inženjersku orijentaciju naših studenata, želja nam je bila da se upoznaju i sa stručnim terminima sa kojima će se susretati u praksi. Pošto je višejezičnost neophodna kako na evropskom naučnom prostoru, tako i na tržištu rada, svaka odrednica je data paralelno sa ekvivalentima na sva četiri jezika. Stoga se nadamo da će ovaj rečnik biti koristan ne samo našim akademcima, nego i stručnjacima različitih profila. U nastavku su objašnjene skraćenice korišćene za obeležavanje roda imenica u nemačkom i francuskom jeziku. Na kraju svakog dela data je i detaljna bibliografija.

...

- srpski, engleski, francuski i nemački,
163 str., ISBN 978-86-7395-378-6;
ISBN 978-86-7395-382-3 za celinu

- francuski, srpski, nemački i engleski
163 str., ISBN 978-86-7395-380-9;
ISBN 978-86-7395-382-3 za celinu

- engleski, srpski, francuski i nemački
163 str., ISBN 978-86-7395-379-3;
ISBN 978-86-7395-382-3 za celinu

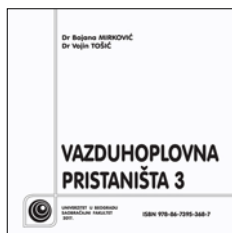
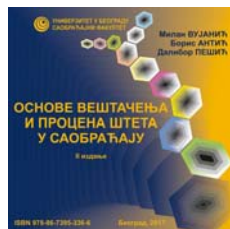

- nemački, srpski, engleski i francuski
163 str., ISBN 978-86-7395-381-6;
ISBN 978-86-7395-382-3 za celinu

Autorizovana skripta:

**Вујанић Милан,
Антић Борис, Пешић Далибор**
**ОСНОВЕ ВЕШТАЧЕЊА
И ПРОЦЕНА ШТЕТА У САОБРАЋАЈУ**

ауторизована скрипта, II издање, 410 слајдова,
формат CD, ћирилица, ISBN 978-86-7395-336-6

**Mirković Bojana,
Tošić Vojin**
VAZDUHOPLOVNA PRISTANIŠTA 3

ауторизована скрипта, I издање, формат CD, 536 слајдова,
latinica,
ISBN 978-86-7395-368-7

Iz predgovora: Autorizovana skripta Vazduhoplovna pristaništa 3 predstavlja pomoćni udžbenik za istoimeni predmet na master studijama Saobraćajnog fakulteta i namenjena je prvenstveno studentima. Sadržaj odgovara nastavi na pomenutom predmetu.

Ova skripta su formirana od 18 prezentacija, organizovanih u 10 oblasti, kojima su pokrivenе sve oblasti koje se obrađuju u okviru predmeta Vazduhoplovna pristaništa 3. Cilj predmeta je da osposobi studente da koriste moderne metode za analizu i modeliranje procesa i za planiranje razvoja elemenata vazduhoplovnog pristaništa. U svim oblastima autori se referišu na radove i studije čiji su autori članovi Katedre za aerodrome i bezbednost vazdušne plovидbe, kao i na savremenu svetsku literaturu iz oblasti planiranja, projektovanja, eksploatacija i upravljanja vazduhoplovnim pristaništima.

...

Publikacije:

**Miloradović Slobodan,
Borisavljević Mirjana,
Ćirić Ninoslav, Levajković Tijana,
Kukić Katarina, Ilić Dejan**
ZBIRKA ZADATAKA SA REŠENJIMA
**- pripremna nastavu iz matematike
za upis u 1. godinu**

publikacija, VII dopunjeno izdanje, 147 str.,
latinica/ćirilica, ISBN 978-86-7395-364-9

Липовац Крсто (уредник),
Антић Борис, Пешић Далибор,
Марковић Ненад, Смаиловић Емир,
Стефановић Љубомир, Кузманов Ивица,
Тучић Душко, Влаховић Елеонора,
Јањетовић Слађана, Џагић Ненад,
Филиповић Филип

ПРИРУЧНИК ЗА ПРЕДАВАЧЕ ТЕОРИЈСКЕ ОБУКЕ У АУТО-ШКОЛАМА – ПОЛУКРУЖНО ОКРЕТАЊЕ

публикација, I издање, 111 стр., ћирилица
ISBN 978-86-7395-371-7

Из Предговора: Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије реализује стручне семинаре у циљу унапређења рада предавача теоријске обуке, инструктора возње и испитивача на возачким испитима. Ови семинари треба да освеже знања, да омогуће дружење и размену искустава, да јасније дефинишу разлике у нашој пракси, да допринесу разјашњавању појединих детаља у раду и сталном усаглашавању праксе у свим регионима Србије.

На основу истраживања ставова власника и запослених професионалаца у аутошколама, извршена је свеобухватна анализа стања образовних потреба и усаглашени **дугорочни планови стручног усавршавања предавача теоријске обуке**. На основу ових планова Агенција за безбедност саобраћаја планира и реализује семинаре, тако да сваком предавачу омогући да, у предвиђеном року, стекне услове за продужење лиценце, односно да омогући присуство семинарима који обрађују све прописане теме.

Прва два семинара су обрађивали теме: **Саобраћај на раскрсници и Однос према пешацима**. Семинари су обухватили неколико области које су прописане као обавезне: безбедност саобраћаја, прописе, теорију извођења радњи, методiku оцењивања на возачком испиту, психологију, педагогију итд. Штампани су посебни приручници за предаваче, инструкторе и испитиваче. Према овим приручницима су припремљене презентације и наставе на семинарима, а сваки полазник је добио приручник.

Трећи циклус семинара обрађује тему **Полукружно окретање** која је истакнута као значајна од стране велике већине предавача, инструктора и испитивача. Наиме, они су одлично препознали проблеме и нејасноће у вези реализације ове теме на теоријском делу обуке, практичној обуци, али и на возачким испитима. Уочене су и значајне разлике у приступима у нашој пракси које је неопходно смањивати, односно елиминисати.

Овај приручник обухвата следеће **тематске области**: безбедност саобраћаја, прописи, возила, педагогија и андрагогија, теорија извођења радњи, методика извођења теоријске обуке и методика оцењивања на возачком испиту (за оне предаваче који имају и лиценцу за испитиваче).

Позитивна искуства током реализације претходна два семинара стручног усавршавања професионалаца у аутошколама указују на потребу да

се настави и интензивира сарадња и трансфер знања од академске заједнице, преко Агенције за безбедност саобраћаја, до предавача теријске обуке у ауто-школама. Међусобна сарадња, трансфер знања и усаглашавање су кључни елементи у процесу сталног унапређења процеса оспособљавања кандидата за возача.

Спроведене евалуације претходна два циклуса семинара су показале да је оправдано да се семинар за предаваче реализује током два дана. Тако је омогућено да се свим садржајима и нејасноћама посвети дужна пажња, као и да се одвоји време за излагање семинарских радова који су обавезан услов за продужење лиценци предавача.

Саобраћајни факултет - декански колегијум УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ - САОБРАЋАЈНИ ФАКУЛТЕТ - 1.10.2015. до 30.09.2016. -

публикација, 52 стр., ћирилица,
ISBN 978-86-7395-369-4

Из предговора: Саобраћајни факултет Универзитета у Београду је најстарија и највиша образовна и научна институција у области саобраћаја, транспорта, логистике и комуникација у нашој земљи и региону југоисточне Европе. Факултет има дугу и богату традицију. Инжењери потекли са нашег факултета остварили су многе значајне успехе у организацији, управљању, пројектовању и развоју саобраћајних предузећа и саобраћајних система свих видова у земљи и иностранству, од којих велики број спада у светски призната и позната имена.

Данас Саобраћајни факултет едукује студенте који стичу знање и вештине из железничког, друмског и градског саобраћаја и транспорта, безбедности друмског саобраћаја и транспорта, логистике, ваздушног и водног саобраћаја, телекомуникационог и поштанског саобраћаја, на три нивоа студирања. Наставни процес се одвија кроз основне, мастер и докторске академске студије.

Опус наставе и истраживања Саобраћајног факултета спада у саобраћајно инжењерство, а оно даље обухвата испитивање постављања циљева, активности и последица путничког и теретног саобраћаја различитих видова, затим планирање и анализу саобраћајних система, као и управљање саобраћајем и менаџмент.

До сада је на Факултету (од 1953. до 2016.) дипломирало преко 6000 студената, док тренутно студира око 2500 студената. У последњој академској години дипломирало је 243 студената, титулу мастера стекло њих 93, док је докторску дисертацију одбранило 12 кандидата.

Саобраћајни факултет данас располаже савременим, реновираним амфитеатрима, учионицама, лабораторијама, а десет учионица опремљено је најсавременијом рачунарском опремом и дигиталним таблама умреженим *wifi* технологијом.

Брошура која је пред Вама је замишљена да читаоцима пружи увид у живот и рад нашег Факултета, пре свега у школској 2015/2016. години (од 01.10.2015. до 30.09.2016.). Она пружа информације о раду Факултета, Института, Студентског Парламента, Издавачке делатности, али ту се могу наћи и све остале значајне информације које су обележиле претходну годину.

Може се закључити да је претходна година била веома успешна, како у финансијском, тако и у едукативном и научном смислу.

Са жељом да у наредној школској години будемо сви успешнији, продуктивнији и са иновативним идејама и бројним публикацијама.

Саобраћајни факултет
ТЕЛЕФОНСКИ ИМЕНИК
САОБРАЋАЈНОГ ФАКУЛТЕТА
 56 стр., ћирилица

Саобраћајни факултет

– **ДОКТОРИ ТЕХНИЧКИХ НАУКА,**
 – **МАГИСТРИ ТЕХНИЧКИХ НАУКА,**
 – **ДИПЛОМИРАНИ ИНЖЕЊЕРИ САОБРАЋАЈА,**
 – **ДИПЛОМИРАНИ ИНЖЕЊЕРИ САОБРАЋАЈА**
ПО ЗАКОНУ О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ
ИЗ 2006 (током 2016. године)

51 стр., електронско издање, ћирилица

Saobraćajni fakultet – izdavačka delatnost
PUBLIKOVANI NASLOVI TOKOM 2017. godine
 brošura, 18 str., elektronsko izdanje, latinica/ћирилица